

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 30. Solus homo viator est subjectum capax receptionis, seu
sacramentalis, seu spiritualis hujus Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Et iste unus (tamen non unicus) est modus, quo intelligitur illud Joan. 6. *Nisi manducaveritis carnem Filii Hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Quo loco (secundum Augustinum) etiam infantes comprehenduntur. Videri potest Augustinus l. 1. de peccator. merit. c. 20. & l. 3. c. 4. ubi sic: *Nonne veritas sine ulla ambiguitate proclamatur, non solum in regnum Dei non baptizatos parvulos intrare non posse, sed nec vitam aeternam posse habere praeter Christi corpus, cui ut incorporentur, Sacramento baptismatis imbuuntur.* Eodem sensu locum illum Innocentius I. intellexit in epist. ad Patr. Concil. Milevit. quae est 92. inter epist. S. Augustini. cum dixit: *Illud verò quod est vestra fraternitas asserit praedicare, parvulos aeternae vitae praemii, etiam sine baptismatis gratia, posse donari, per factam est: nisi enim manducaveritis carnem Filii Hominis, & biberitis ejus sanguinem, &c.*

388 Ex quibus locis perspicuum est, nec Augustinum, nec Innocentium, ibi agere de manducatione corporis Christi, tamquam contenti sub speciebus panis & vini, sed de primo illo modo manducationis per fidem, sive de manducatione quae fit ipsamet unio cum Christo per fidem, vel baptismum, per quem unum istam explicat Augustinus. Et hoc sensum de primo isto modo spiritualis manducationis corporis Christi locuti sunt Theologi, qui manducationem corporis Christi parvulis necessariam asseruerunt necessitate mediis. Respexerunt enim ad rem Sacramento Eucharistiae significatam (ait Estius) & non contentam, quae est corpus Christi mysticum, id est Ecclesia, extra quam nemo salvus esse potest: non autem ad rem significatam, simul & contentam, quae est corpus Christi verum, sine cuius reali participatione contingit salus.

389 Secundus modus recipiendi spiritualiter corpus Christi (juxta S. Thomam) est per bonam conversationem. *Iste cibus conversationis* (inquit) *consistit in tribus virtutibus, quasi tribus ferulis, scilicet innocentia, penitentia & misericordia.* Quod probat ex Augustino, & Scriptura, dicente: *Panem de altari spiritualiter manducare, est innocentiam ad altare portare, debitorum peccata dimittere.*

390 Tertius modus est per devotam meditationem, continentem tria, quae in comestione corporali consistunt, quae sunt, appetitus, masticatio, & delectatio. *Primo* (inquit) *debemus spiritualiter esurire Christum, cibum nostrum, intimo corde desiderando. Secundo* debemus spiritualiter masticare totum Christum, scilicet membra & caput, id est nosmetipsos, & Sanctos, & Salvatorem mundi districte discussione cogitare, nos ipsos disjudicando, Sanctorum vitam ad imitandum pertractando, Incarnationis Christi beneficia devotè mente ruminando. *Tertius* est modus spiritualis manducationis (ait Estius in 4. dist. 9. S. 1.) *dum quis percipit effectum Sacramenti Eucharistiae, sive Sacramentum recipit suscipiat, sive voto ac desiderio tantum, utpote vel necessitate aliqua prohibitus, vel ob reverentiam abstinens ab actuali susceptione Sacramenti.* De tertio illo modo Communionis spiritualis loquitur Tridentinum supra n. 382. sicut & Theologi, dum aiunt posse nos spiritualiter communicare, dum sacramentaliter non possumus.

CAPUT XXX.

Solus homo viator est subiectum capax receptionis, seu sacramentalis, seu spiritualis hujus Sacramenti.

391 **D**E receptione sacramentali constat ex dictis lib. 1. ubi generaliter ostensum est solum homi-

nem viatorem esse subiectum capax Sacramenti: nullum quippe Sacramentum inditutum est, nisi pro homine viatore.

De receptione spirituali idipsum facile ostenditur. Neque enim Angeli, neque homines beati sunt capaces illius. Consistit namque in desiderio recipiendi hoc Sacramentum. Beati verò, sive Angeli, sive homines, utpote frucentes aeternae felicitate, Christumque perfectissime possidentes, in eo statu non sunt, in quo desiderium ejusmodi concipere queant.

Audiendus tamen hic S. Thomas q. 80. a. 2. 393 *Dicendum* (inquit) *quod in hoc Sacramento continetur ipse Christus, non quidem in specie propria, sed in specie Sacramenti, id est sub velamine specierum panis & vini. Dupliciter ergo contingit manducare spiritualiter ipsum Christum. Uno modo prout in sua specie consistit. Et hoc modo Angeli manducant spiritualiter ipsum Christum, in quantum ei ununtur fruitione charitatis perfectae, & unione manifesta (quem panem expectamus in patria) non per fidem, sicut nos ei hic unimur. Alio modo contingit spiritualiter manducare Christum, prout est sub speciebus hujus Sacramenti: in quantum scilicet aliquis credit in Christum, cum desiderio sumendi hoc Sacramentum. Et hoc non solum est spiritualiter manducare Christum; sed etiam spiritualiter manducare hoc Sacramentum. Quod non competit Angelis. Et ideo licet Angeli manducent spiritualiter Christum; non tamen convenit eis spiritualiter manducare hoc Sacramentum.*

Si dicas non esse rationem, cur Angeli in corpore assumpto non sint capaces hujus Sacramenti. 394 Respondeo optimam esse rationem, partim 395 quia sunt incorporei, nec eorum in corpore assumpto manducatio vera & propria esse potest. Cum vitalis operatio non sit. Partim quia non est, nec esse potest in eis, uti nec in aliis beatis, etiam cum corpore glorificato, desiderium recipiendi Christum sub aliena specie, quem clare vident & possident in propria.

CAPUT XXXI.

Non omnes qui recipiunt Eucharistiae Sacramentum, effectum recipiunt Sacramenti.

396 **C**onstat ex eo quod aliqui sacramentaliter dumtaxat recipiunt hoc Sacramentum, id est Sacramentum, & non virtutem, sive fructum & effectum Sacramenti, uti de peccatoribus illud indignè recipientibus ex doctrina Patrum declarat Tridentinum supra n. 382. Idemque amplius constat ex Apostolo 1. Cor. 11. *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat; qui enim manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non disjudicans corpus Domini.* Idipsum exemplo Judae demonstrat Augustinus 397 tr. 26. in Joan. *Nonne buccella Dominica venenum fuit Judae, & tamen accepit? Et cum accepit, in eum inimicus intravit: non quia malum accepit; sed quia bonum malè malus accepit. Videte ergo Fratres, panem caelestem spiritualiter manducate, innocentiam ad altare apportate. Peccata, etsi sunt quotidiana, vel non sint mortifera. Antequam ad altare accedatis, attendite quid dicatis, dimitte nobis debita nostra, sicut & vos dimittimus debitoribus nostris. Et lib. 5. contra Donatist. c. 8. Sicut enim Judas, cui buccellam tradidit Dominus, non malum accipiendo, sed malè accipiendo, locum in se diabolo praeiit; sic indignè quisque sumens Dominicum Sacramentum, non efficit, ut quia ipse malus est, malum sit, aut quia non ad salutem accipit, nihil acceperit. Corpus enim Domini, & sanguis Domini nihilominus erat, etiam illis*